

09/12/2022

**Приветствие на Негово Високопреосвещенство
Пловдивския митрополит Николай към
Волоколамския митрополит Антоний -
председател на Отдела за външни църковни
отношения на Руската православна църква**

Ваше Високопреосвещенство, възлюблений в Христа Бога, владико Антоние, Благословен е идващият в името Господне! Радваме се да Ви приветстваме с добре дошъл в нашата епархия, в нашия митрополитски храм, посветен на Света великомъченица Марина, тук, в седалището на митрополитите на древния град Филипопол. Който идва в името Христово, винаги е добре дошъл и понеже Вие идвате в Неговото име, имате гостоприемството ни като наш скъп гост.

Предполагам, че сте се информирал за нашата епархия, поради което не е нужно да споменавам, че този тук митрополитски престол е поставен лично

от Свети апостол Ерм, един от 70-те апостоли, през 71-ва година от Рождението на Нашия Господ Иисус Христос или 38 години след Неговата кръстна смърт и славно Възкресение. Излишно е да припомням, че през времето, в което не е имало автокефална Българска православна църква, тази катедра е била поставена на 27-мо място в диптиха на нашата обща Църква-майка – Вселенската патриаршия.

От този амвон е проповядвал митрополит Михаил Италик, а преди и след него десетки други достойни архиереи, като Филипополските митрополити Теолипт, Серафим, а така също и Св. Дионисий, впоследствие Костантинополски патриарси. Епархията ни е дала стотици мъченици за православната вяра, които днес са наши застъпници пред Престола на Нашия Господ Иисус Христос и които ние молим всекидневно за подкрепа, насърчение и мъдрост. Казвам всичко това, за да подчертая колко е голяма отговорността ни, колко е тежък кръстът, който Бог е промислил да възложи на немощните ни човешки плещи, като ни е поверил грижата за спасението на душите и грижата за Неговата древна църква в този благословен край на света, на който Господ Иисус Христос и никой друг е началото и краят.

Ние и нашата епархия сме неразделна и неделима част от Българската православна църква, една от най-древните автокефални църкви на православния свят – първородна дъщеря на Вселенската патриаршия. Българската и Руската православни църкви са свързани не просто от общото за всички православни литургично, догматично и канонично единство, но и от дълбоки исторически връзки на взаимопомощ и солидарност. Ние, кръстените от Свети Патриарх Фотий и попили Словото Божие лично от учениците на Светите равноапостолни Кирил и Методий, когато е дошло времето и Бог е промислил, сме пренесли и предали даруваното ни съкровище на православната вяра първо към Киев, а оттам и към необятните земи на Изток. В трудни за нас времена ние, обратно, сме получавали от Светата Руска православна църква неограничена братска помощ и подкрепа. В нашите библиотеки още се пазят богослужебни книги, отпечатвани в руските печатници в средата на 19-ти век. На всяка литургия в нашите църкви ние се молим Господ Иисус Христос да помене в Своето Царство император Александър II и всички войни, павших на поле брани за веру и освобождения отечества нашего. Едва ли има друга православна автокефална църква, която по толкова недвусмислен начин да изразява признателността си към Вашата църква, Вашия народ и Вашата страна. Това, държа да отбележа, не е израз на раболепие или синдром на повиновение, а е проява на братска любов в Христа, която, надяваме се, делата ще покажат, че е взаимна.

Казвам всичко това, за да подчертая, че отговорността, която ние носим за тази митрополитска катедра, от една страна, и чувствата на братска любов и духовна свързаност, която изпитваме към Руската православна църква, от друга страна, ни задължават да споделим тревогата, която ние и нашият мирен православен народ изпитваме в тези дни. Няма да използвам никакви епитети и силни думи, за да охарактеризирам това, което се случва оттатък Черно море. Ние не сме нито светски политици, които разсъждават от позициите на утилитарната изгода за собствените си страни, нито сме дистанцирани анализатори, наблюдаващи случващото се с научен интерес. Ние сме православни християни и сраженията, които се водят в земите за чието покръстване нашите предшественици, епископи и свещенослужители от България са вложили още през 10-ти и следващите векове животите и душите си, са битка, която се води вътре в нашите сърца. Тялото Христово страда поради тази братоубийствена война, всички страдаме, сигурни сме, че страдате и вие. Длъжни сме с искрена братска любов едни към други да се опитаме да открием причините за сполетялото ни злочастие и да се опитаме да го прекратим.

Слава на Бога, в Едната, Света, Вселенска и Апостолска православна църква, Нашият Господ Иисус Христос, Неговите Апостоли и боговдъхновените отци от Седемте вселенски събора са ни дали всички необходими ръководства за църковния живот, които във всяка една ситуация да ни позволяват да намираме правилните решения на изникващите въпроси. Няма да съобща нищо ново, ако кажа, че Светите канони са продиктувани от Светия дух правила за поведение и поради това тяхното неизпълнение или нарушаване винаги е свързано с неблагоприятни последствия. Санкцията за нарушаването на Божието право и на Свещените канони е Божия санкция. И като такава тя е неизбежна. Защо казвам това? Това, което вие наричате „военна операция“ в Украйна, започна на 24 февруари. Една седмица покъсно на 3 март, когато ние честваме Освобождението на България от победоносната армия на император Александър II, в която наравно са участвали руски, украински, финландски, румънски, грузински и прочие войни, в словото си аз си позволих да разсъдя на глас, че за току-що започналата война между два православни народа може би има една причина, която остана незабелязана от светските политици и анализатори. А тя е, че няколко години преди това православният свят беше смутен от един междуцърковен спор за юрисдикция. Макар и да изглежда като административен въпрос, всеки спор за църковна юрисдикция всъщност е спор за душите и разкъсва душите на православните християни. Ние,

българите, сме научили този урок на два пъти, през 870-та и през 1870-та година, и това ни дава право да обърнем внимание върху проблема. Един спор за църковна юрисдикция може да бъде разрешен само и единствено от позициите на християнската любов и на каноничното право. Всякакви други способности за неговото разрешаване, не дай Бог със светски методи и подходи, могат да направят конфликта още по-дълбок и това в момента се случва пред очите ни.

С две думи, досточтими Владико, мисля и изповядвам гласно, че от гледна точка на нас, православните, конфликтът между Русия и Украйна започна като междуцърковен спор за юрисдикция, в който постепенно бяха въввлечени в повече или по-малка степен всички останали православни църкви. Това е ненужно и опасно. Ние нямаме право да допускаме един конфликт между два православни народа да се разпростира като пожар върху цялата вселенска православна църква. Напротив, вселенското православие е длъжно да помогне всячески за разрешаване на конфликта. Но, така или иначе, моето мнение е, че военният конфликт между вашите страни в момента е пряко следствие от предхождащия го трансцедентен конфликт. Докато не бъде отстранена причината, няма да бъде поправено следствието. Докато не бъде поправена грешката, ако е била допусната такава, мирът няма да може да бъде възстановен. Вярвам в това с цялата си душа и сърце, и Ви моля да не ми се сърдите, че го казвам по толкова пряк начин.

Времето за дипломация изтече. Застрашено е самото тяло на Светата Православна Църква и ние нямаме право повече да крием мислите и чувствата си зад витиевати думи и нищо не казващи фрази. Слава на Бога и на светите отци на Църквата, които са решили и постановили, че в Православната Църква всички епископи са равни и че предимството по чест не означава предимство по права. С Божията премъдрост е установено също така, че Едната Свята Православна църква ще се управлява съборно, което значи, че в нея математическото мнозинство няма никакво значение, ако математическото мнозинство се отклонява от догмата и канона. Църковната история е пълна с примери за това как догматичната чистота и каноничната строгост надделяват над математическото мнозинство и няма смисъл да тестваме отново валидността на това аксиоматично положение, което е точно толкова валидно през 21-ви век, колкото е било валидно през 15-ти, 9-ти и така нататък.

Искам да знаете, че ако смятате, че бихме могли да помогнем за

преодоляване на възникналите противоречия, то ние няма да пожеламе никакви усилия и ще направим всичко необходимо, за да се върнем всички заедно на пътя на братската любов и да започнем да лекуваме нанесените рани върху Тялото Христово. Вярвам, че докато не бъдат излекувани раните върху Църквата, няма да бъде преодолян конфликта между народите. Със сълзи на очи моля Нашия Господ Иисус Христос да просветли умовете ни и укрепи волята ни да се изскубнем от примките на лукавия, който е помрачил съзнанията ни до степен да забравим кои сме, какво е нашето призвание и каква е нашата мисия на този свят. А тя е да проповядваме любовта, да укрепваме мира и да работим денонощно за спасението на поверените ни от Бога души на православните християни. Ако можем да помогнем на мира и на любовта със средствата, които Бог ни е дал в мига на нашето ръкоположение, по-голяма награда за нас и за вас няма да има.

Моля да отнесете сърдечните ни приветствия към Негово Светейшество Кирил, Патриарх на Москва и цяла Русия, който вероятно ще благоволи да си спомни за времето, което прекара тук, в Пловдив, сред нас, както и ние ще си спомняме за онова велелепно посещение до края на дните си. И ще молим Господа всички днешни злощастия един ден да бъдат отминати като лош сън, а ние отново да можем да се срещаме и общуваме братски, обединени в съборната любов на Едната Света Православна църква и в любовта на Този, в чието име единствено се срещаме.

Моля да приемете в дар тази икона на Свети Климент Охридски, чийто празник по Юлианския календар е днес. Надявам се, че ще намерите за нея достойно място, откъдето този български светец, създал азбуката „кирилица“, на която днес и вие пишете, ще ви припомня, че мисионерското дело, тръгнало от България преди повече от 10 века и християнизиращо света до Камчатка е толкова победно, защото е било извършено с любов, а не с меч.

[Снимки](#)

bg-patriarshia.bg